

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
— INAPOIAZĂ. —

Unirea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 90 Lei

Pe 6 luni . . . 45 Lei

Pe 3 luni . . . 24 Lei

Numărul 2 Lei

—
Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Pentru restanțieri.

Intrând în ultimul cvartal al anului, rugăm cu toată insistența pe abonentii ziarului nostru, cari încă nu ne-au plătit abonamentul întreg pe 1923, să ne trimită cât mai curând suma restantă, pentruca și noi să putem face față creditorilor, cari nu mai pot să aștepte.

Red. și Adm. „UNIRII“.

Pentru unirea tuturor

de prof. Augustin Popa.

Din veacuri depărtate creștinătatea poartă în suflet un vis mare: unirea tuturor celor cari cred în Hristos, într-o singură tabără puternică și vie. Și, de sigur, nu se poate inchipui o sărbătoare mai grandioasă și mai rodnică a iubirii decât ziua, care va înfăptui acel dor al Mântuitorului, cristalizat în rugăciunea lui de arhieru, „ca toți să fie una“.

Vraja acestui vis a cuprins cu deosebită putere sufletele tocmai în vremile noastre de sbucium și haos. Lumea se convinge tot mai mult, că era nouă, care se făurește în frământările de azi, va trebui să fie creștină. Morala creștină trebuie să fie forța dinamică spirituală, care să echilibreze sufletul omenirii sbiciuit de puterile distrămătoare ale răului. Or, este limpede, că opera mare de reîncreștinare a întregii noastre civilizații se va înfăptui neasămănat mai ușor atunci, când creștinii toți vor fi un singur front disciplinat și unitar, decât acum, când zeci de biserițe, rupte din trupul mistic al lui Hristos, își pulverizează energiile în fața răului organizat de minune.

De aceea asistăm azi la încercări tot mai serioase și stăruitoare de reunire. Mai ales bisericile episcopale și metodiste ale Americii, cu îndrăzneală și capital american, adună în acest scop pe reprezentanții diferitelor confesiuni la anchete și conferențe continue. După cea din Geneva, care a întrunit reprezentanți alor 78 confesiuni, se va ține o mare adunare în Washington, în Mai 1925. Pentru pregătirea materialului de discuții s'a trimis comitetelor locale ale diferitelor secte un chestionar privitor la credința ce va trebui să aibă viitoarea biserică reunită: dacă e necesar să aibă un simbol al credinții, un cler ș. a.

Este, fără îndoială, o încercare vrednică de toată lauda. Căutarea sinceră a adevărului nu poate să nu ducă cu un pas înainte gândul cel mare.

Dar aceste svârcoliri ale înțelepciunii omenesti nu vor putea înfăptui deplin gândul Mântuitorului. Programul Lui de credință este fixat de El însuși pentru toate timpurile, și nu poate fi ciuntit ori întregit după considerații de oportunitate vremelnică, nici chiar pentru realizarea unei uniri aparente. De aceea Papa Be-

nedict al XV-lea a asigurat pe organizatorii acestei conferențe, că se va ruga din inimă, pentruca Dumnezeu să aibă în pază munca lor, dar n'a primit invitarea lor oficială, „insistând, că unitatea creștină există în sinul bisericii catolice romane, și numai acolo“.

În schimb biserica Romei lucrează pe altă cale, din toate puterile, la unirea tuturor. Ea se roagă, mai mult și mai stăruitor decât oricând. O pildă mai nouă:

În 12 Noemvrie c. se împlinesc 300 de ani, decând a murit moarte de martir pentru alipirea la biserica Romei arhiepiscopul rutean din Polosk, s. *Iosafat Kuncevič*. O mulțime delirantă s'a năpustit asupra bisericii din Vitebsk, și cu lovituri de pietrii și topor a ucis pe marele apostol al unirii, pe blândul „răpitor de suflete“, acum patron al unirii bisericilor orientale. Din acest prilej s'a organizat în Franța o adevărată cruciată de rugăciuni, pentru unirea creștinilor. Cu binecuvântarea a câtorva zeci de arhierii, între cari și I. P. S. Sa Mitropolitul Vasile al nostru, 2000 de preoți vor oferi s. Liturghie în acest gând, peste un milion de credincioși, din toate părțile țării și din toate păturile societății, se vor cumineca și vor înălța rugăciuni ferbinți și înlăcimate spre Părintele milostivirilor. Este un tablou grandios acesta: o țară întreagă, dela generali biruitori în război până la bătrânele din Bretagne, dela nemuritorii academiei până la fetițele școlilor mici, ingenunchind și asaltând cerul în acelaș dor și gând.

Aceasta este arma, care va trebui să biruiască în sfârșit. Credința, în prima linie, nu e rezultatul discuțiilor savante, nici concluzie a anchetelor nivelatoare de divergențe. Este un dar de sus, pe care-l împarte Dumnezeu cu mână largă celor ce duc suflet deschis și primitiv. Nu combinații de iscusință omenească, nici formule de diplomatie fină vor putea unifica sufletele, făcându-le să uite ceea ce de veacuri au crezut și să primească ceea ce de veacuri au combătut. Discuțiile de multeori în loc să împace, înrăutățesc situația, îndârjesc. Nici Hristos, când a prevăzut prin negura veacurilor icoana tristă a sfâșierii între frați, nu a ținut apostolilor lecții înțelepte de târgueli împăciuitoare, nu le-a dat regulamente de discuții, ci s'a rugat Părintelui ceresc, ca toți să fie una.

Și, numai omenește vorbind, după legile psihologiei, când oare se vor apropia sufletele mai mult de unitate, decât în clipele, când înălță rugăciuni zmerite către Dumnezeu, în acest scop? Dacă, să zicem, la un Crăciun, creștinii tuturor confesiunilor ar cădea înaintea peșterii din Betlehem cu aceeaș rugămintă a unirii, de sigur această clipă ar duce gândul cel mare cu un pas uriaș înainte, neasămănat mai mult decât o conferență de savanți, oricât de bineintenționați ar fi.

În lumina acestor constatări de ordin general nu putem să nu aruncăm o privire asupra felului cum se resfrâng la noi Români

curentele de idei ce frământă lumea. Există și la noi dorul unirii. Dar, la frații ortodocși, nu atât dorul unirii tuturor, — oricâte invitări și chestionare ar primi Preasfințitul Sibiului dela „World Conference on Faith and Order“, — ci idealul restrâns al împreunării celor două biserici românești. Este însă nespuse de trist să vezi armele și metodele, cu cari vreau să săvârșească frații noștri acest lucru, în numele dragostii creștine și spre mărirea lui Dumnezeu. Atunci când alții se sfătuiesc cu bunăcredință ori se roagă cu stăruință pentru unirea tuturor, ei cearcă prin uneltiri și apucături incalificabile să sugrume credința uniților cu Roma, pentruca apoi să poată schimba, la conferența din Washington, credința tuturor Românilor, nu numai a ortodoxilor de azi. Luptă cu încăpăținare împotriva adevărilor evidente, pentru a putea dovedi celor nepricepuți, că unirea cu Roma e o rană deschisă de alții împotriva noastră, că n'a făcut neamului nici un bine, ci dela ea vine tot răul în care ne zbatem azi. În consecință statul are datoria să sugrume această plagă, neîndreptățind, unde numai se poate, sprijinind zizaniile semănate cu ură și calcul în sufletul poporului îmbătat de făgăduinți mincinoase. Nu se dau îndărăt nici dela arma cea mai nouă scoasă din arsenalele Fanarului: calumnierea ordinară a conducătorilor acestei biserici. Și, pe urmă, așteaptă binecuvântarea cerului asupra acestei manevre rușinoase. Câtă depărtare, Doamne, dela sutele de mii cari în 12 Nov. vor cere cu lacrimi dela Dumnezeu unirea tuturor, până la sfârșiriile neodihnitului Preasfințit de la Sibiu!

Noi, uniții, ne alăturăm cu toată căldura inimii noastre la miile cari au pornit cruciata rugăciunii. În ziua de 12 Nov. ne vom gândi la sufletul de mucenic al lui Iosafat și vom cere dela Părintele îndurător iertare pentru cei cari pe căi lăaturalnice vreau să facă lucrul lui Dumnezeu. Pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm!

Ex Occidente lux. La o sărbătoare aranjată de curând din partea „Ligei pentru apărarea drepturilor populației catolice din Macedonia“, în onoarea misionarului catolic Proi, un mare binefăcător al acelor ținuturi în timpul războiului, profesorul de teologie ortodoxă Stoianoff a spus între altele și următoarele lucruri, cari merită a fi reținute.

„Până acum — a spus dl Stoianoff — avea valoare zicala *Ex Oriente lux*, de-acum însă va trebui să zicem: *Lux ex Occidente*. Biserica ortodoxă grecească a avut întotdeauna programul de-a asimila națiunile dominante, pe când biserica Romei a rămas pururea educătoarea popoarelor. Mă veți întreba deci, dacă, prin urmare, trebuie să mergem la Roma și eu voi răspunde: Pentru ce nu? Regele Boris, sfinții Cyril și Metodie, regele Simeon, regele Samuil și Caloian au doară n'au fost fiii acestei biserici? Au doară comoara limbei noastre n'a fost conservată de

„biserica catolică? Ori, nu Papii au fost ceice „au protejat pe cei doi frați sfinți? Și apoi oare „nu e adevărat, că *toate nenorocirile Bulgariei provin din schisma grecească!* Și „n'ar fi soarta poporului bulgar cu totul alta, „dacă ar fi catolic? Nu e numai iubirea adevărului, care mă silește să vorbesc așa, ci și „iubirea de patrie, iubirea creștinismului mă „indeamnă să vă grăiesc despre frumusețile bisericii catolice. *Biserica Romei e lumina adevărată, e conducătoarea tuturor*“.

Așa a vorbit despre biserica Romei un Bulgar ortodox, care nu are legăturile de sânge pe cari le avem noi cu această mamă bună a creștinătății. Și dacă el nu vede mântuirea neamului său decât într'o revenire la vechile legături cu Roma papală, cu cât mai mult putem spera noi o consolidare a neamului, de pe urma acestor legături.

Dar, va vorbi d. profesor Iorga vreodată ca acest profesor bulgar!?

Politica școlară.

Școlile secundare au primit următorul ordin circular Nr. 36—1923. Ad. Nr. 99660—1923. Ad. Nr. 7011—1923: „Ministerul reînnoește lămuririle date în mai multe rânduri atât verbal cât și în scris, că prin introducerea treptată a programei din vechiul Regat, nu înțelege a scade, în școalele din Ardeal, numărul orelor de religie, care rămâne să se predea și de aci înainte cu numărul de ore de până acum. Aceasta până la unificarea învățământului prin noua lege“.

Insemnăm cu vie satisfacție această revenire asupra ordonanței, care scădea orele de religie la școlile din Ardeal. Ne place să credem, că noua lege a învățământului, care în curând va fi supusă spre dezbateri în parlament, va inaugura în tot cuprinsul țării românești școala moralității, singura bază solidă a regenerării patriei.

Zilele trecute, un director de școală, care și-a făcut studiile la Sorbona, făcea comparație între creștinismul din Franța și cel din România. Românii nu sunt creștini, zicea el. Nu știu cum e țaranul dela DV., din Ardeal. Stiu însă, că la noi, în vechiul Regat, la sate și la orașe bisericile sunt goale. În București, singură biserica „Domnița Balașa“ e cercetată, dar nu fiindcă e lăcaș de închinare, ci pentru că acolo cântă cel mai bun cor bisericesc. Românii încă nu s'au încreștinat. Să vedeți DV. credința Francezilor! Se spune că Francezii sunt un popor ateu. Nu e adevărat. În Franța, în Paris și în provincie, la orașe și la sate bisericile sunt arhipline de credincioși. În Franța am văzut credință până la bigotism!

Ar fi un noroc nespuse de mare, dacă directorii și alți factori conducători ai instrucției ar trage concluziile necesare din experiențele, ce au făcut în străinătate. În apus e mai multă lumină, fiindcă și credința e mai mare. La noi în țară, dacă vrem mai multă cultură, trebuie să sprijinim din toate puterile creșterea religioasă. Aceasta e concluzia naturală. Altfel am risca afirmația, că Românii sunt mai culti decât Francezii...

În special, biserica greco-catolică nu va putea să se mărginească la grija învățământului religios în școli, ci va trebui să se intereseze de aproape de întreaga chestie școlară. Și mai cu seamă va trebui să se îngrijească de școlile din ținuturile cu populație compactă gr.-cat.

Prin noua lege a învățământului trebuie să se asigure toate drepturile școlilor gr.-cat. În interesul adevăratei culturi, vor trebui trecute în posesiunea bisericii gr.-cat. fostele licee catolice din Oradea, Carăi, Satu-Mare, Sighet și să li se asigure susținerea din fondul religios catolic.

În baza libertății conștiinței, se va cere, ca la școlile statului din ținuturile curat gr.-cat. să fie numiți numai profesori gr.-cat. Altfel aceste școli vor deveni mijloace de proselitism.

Biserica unită va trebui să se îngrijască de manuale bune de istorie și de știință, cari nu jicnesc convingerile religioase ale elevilor. Manualele de până acum sunt scrise cu intenții vădit dușmănoase față de catolicism. Ne-am făcut odată de răs, trecând prin parlament o constituție care, în veacul luminii și conștiinții religioase, stabilește trei feluri de religii în țara românească: o religie de gradul I, dominantă; o religie de gradul II, întâia între celelalte confesiuni și religii de gradul III. Ne facem însă de mai mare batjocură, când silim pe copiii, cari profesază religia de gradul II. să învețe din manuale pline de greșeli istorice și de jicniri la adresa elevilor și religiei lor.

N.

Impozitul comercial după porțiunile canonice.

Comisiunile fiscale pentru impunerea impozitelor au supus sesiunile parohiale atât la *impozitul agricol* cu cota de 12% plus 8% adițional, cât și la cel *comercial* de 16%, socotind pe preoți nu de uzufructuari, ci de arendași. O procedură greșită s'a urmat la fel și privitor la pământul școlilor.

Interpretarea aceasta păgubitoare a legii fiscale a fost excepționată și atacată cu apeluri, pe urma cărora Ministerul Finanțelor (Comisiunea generală fiscală) cu nr. 139,654 din 9 Octombrie 1923 a fixat următoarele norme, pe cari organele în subordine trebuie să le aibă în vedere la aplicarea legii. — Le publicăm textual pentru orientarea clerului nostru.

1. „Pământurile sesionale din Ardeal adică pământurile, cari sunt proprietatea parohiilor și cari sunt date spre folosință preotului, în mod gratuit, sunt supuse la impozitul agricol cu cota de 12% plus 8% adițional, considerându-se, că sunt exploatate în regie, indiferent dacă preotul le exploatează singur, sau sunt date în arendă la alții și el încasează arenda. — Impunerea să se facă pe numele parohiei, iar impozitul să se încaseze dela preotul, care folosește pământul.

2. „Preotul după folosința gratuită nu poate fi socotit ca un arendaș, ci ca un uzufructuar, și deci acesta nu poate fi supus la *impozitul comercial*.

3. „Pământul aparținând parohiilor și școalelor, destinat a fi dat în arendă, fie că este arendat preotului sau învățătorului, fie unei alte persoane străine, este supus la impozitul agricol cu cota 14% plus aditionalele, iar arendașul la *impozitul comercial*.

4. „Pământul aparținând școalelor situat în imediată apropiere și servind ca câmp de experiență pentru elevi, fie că este cultivat de elevi, fie că este cultivat de învățători, fie de comitetele școlare, intră în prevederile art. 12 din Instrucțiuni, adică este scutit de impozitul agricol, fiind considerat, că servește unui scop de *utilitate publică*“.

În temeiul acestor norme cei neîndreptățiți să ceară ștergerea impozitelor stabilite ilegal.

Criza cărții românești. În numărul prim al „României“, noul ziar al partidului național din capitală, scriitorul Liviu Rebreanu analizează această chestiune de mare importanță, care se prezintă sub aspecte din cele mai îngrijitoare. „Printre atâtea crize ce bătut țara, spune autorul cu multă dreptate, aceea a cărții românești e poate cea mai îngrijitoare, fiindcă

efectele ei mai puțin simțite azi, se vor răsbuna în viitor. Rarificarea cărții românești nu va putea fi compensată prin nimic. Într'o bună zi ne vom găsi complet desarmați culturalicește în fața minorităților care se hrănesc sufletește de peste granițe. Scumpirea cărții, care nici de cum nu va putea ține pas cu maslinele“, aduce cu sine pierderea cititorilor, iar din aceasta va urma și pierderea scriitorilor, fiindcă azi nu mai e posibilă bohemia de odinioară. Se impune deci o soluționare urgentă și norocoasă a acestei chestiuni și autorul o găsește provizor în iefținirea hârtiei menite revistelor și cărților de orice fel.

Revistă bisericească.

I. P. S. Metropolit în 28 și 29 Octombrie a vizitat parohiile și filiile din districtul Odorheiu, iar la 1 Noembrie a plecat în părțile Târgu-Mureșului, unde va termina apostolia proiectată pentru Secuime.

Sfinția Sa Papa Piu XI, observând diferite cazuri, în cari episcopii și alți demnitari eclesiastici în tinerețe și-au pus cele mai bune forțe în serviciul bisericii și la bătrânețe au ajuns în mizerie, a hotărât a veni în ajutorul acestor veterani ai bisericii, dându-le de *axil* istoricul palat din Castel Gandolfo, situat deasupra lacului Albano.

În 8 Noembrie I. P. S. Metropolit va consacra biserica din Galtiu (districtul Alba-Iulia), cântând la Liturghie corul teologilor din seminarul „Bunestirii“.

În zilele 20 și 21 Octombrie s'au ținut misiuni populare în Vesa (distr. Blaj), conduse fiind de pâr. Dr. Ioan Coltor, iar din 28—29 Oct. s'au ținut în Tritul de sus (distr. Turda), predicând pâr. Dr. Ioan Sâmpăleanu și Dr. Ioan Coltor, prof. ai acad. de teol. La acest praznic spiritual, pe lângă întreg poporul din Tritul de sus, au participat și foarte mulți credincioși din Beiu, Cooc, Tritul de jos și Urca, primind mai multe sute sf. taine ale Pocăinței și Euharistiei.

Între aceia, cărora li-s'a conferit în timpul din urmă „Legiunea de onoare“ a Franței, gazetele înșiră și pe doi profesori ai Institutului catolic din Paris: d. Branly, numit comandor și pâr. Hamant numit cavalier al „Legiunei“. Au mai primit această înaltă decorație și d. Witz, pâr. Fauvel și pâr. Senderens dela Institutele catolice din Lille, Angers și Toulouse.

Din dispozițiile luate de P. Ven. Ordinariat gherlan referitor la instrucția religioasă reținem următoarele: „Un bun aport aduc educației religioase Reuniunile mariane, cari trebuiesc înființate în toate școlile medii și secundare. Ca mijloace de progres în viața religioasă trebuie să se aplice și rugăciunea, meditațiunea, exercițiile spirituale, mărturisirea și cuminecarea deasă, cercetarea zilnică alui Isus Euharisticul, devoțiunea specială față cu Preacurata Vergură Maria. În special mărturisirea și cuminecarea trebuie să se facă mai des decât de 2 ori anual (la Crăciun și la Paști), iar întâia cuminecare să se întâmple după o instrucțiune temeinică și între anumite solemnități. Pe lângă manualele de instrucție religioasă catehetul va purta grijă, ca elevii să fie provăzuți și cu cărți de rugăciuni potrivite“.

In luna c. va pleca in America cunoscutul autor și predicator ortodox Grigorie Pișcușu (Gala Galaction) trimis de guvern pentru vizitarea bisericilor românești ort. de acolo.

In urma detronării patriarhului Meletie la Constantinopol prin uneltirile preotului Meletie, membrii sinodului patriarhal au cerut noul guvernului grec, să transfereze sediul patriarhatului din Constantinopol la Salonic.

In 25 Octombrie a. c. Statusul rom. cat. din Ardeal și-a ținut *adunarea generală* la Sibiu, participând 37 reprezentanți preoți și 52 laici, în frunte cu noul președinte laic: banchierul Gavril Iozsika. Adunarea s'a ocupat mai întâi cu chestia școalelor și cu exproprierea proprietății, testând în contra introducerii limbii române în învățământul primar maghiar, direcțiunea școlii este îndemnată să ia măsuri pentru ca limba română să fie propusă mai întins și să se obțină mai multe rezultate, dar să fie anulate distincțiunile, cari jignesc învățământul primar.

Constatându-se înmulțirea prea mare a bisericilor religioase în metropolia ortodoxă a Sibiuului, din ordin superior se va începe în curând un *ciclu de conferințe* pentru combaterea propagandei sectare.

In urma cererii d-lui Dr. A. Ramsay, secretar general al „Alianței universale pentru libertatea popoarelor prin biserică”, o comisie mixtă s'a întrunit în 26 Octombrie la Sibiu spre a discuta *drepturile religioase ale minorităților*.

Știri mărunte.

Personale. P. V. Ordinariat arhidiecezan din Sibiu numit pe p. *Dionisiu P. Decei* de protopop al parohiei și paroh la Teaca; pe p. *David Pop* de adm. parohial în Cincul-mare, iar pe p. *Petru Chețian* de paroh la Sovata (protopopatul Murăș-Săcuime).

— Inalt Preasf. Sa Metropolitul în 27 Octombrie a hirotonit întru preoți pe următorii diaconi: *Pop*, prof. și *David Suciu*, din arhidieceza Sibiu, *Gorecnsky* și *Nicolae Maniu* din vicariatul episcopial stolic gr. cat. de Cernăuți și *Cornel Mateiu* din dieceza de Oradea.

— P. V. Ordinariat episcopesc de Gherla numit protopopi pe p.: *Ioan Bohățel* din parohia Șibiu și *Simeon Pinte* din Satu-lung; pe p. *Ioan Fl. Podoabă* de preot III. în Satu-mare, pe p. *Mihail Rațiu*, de adm. loc. la Lelești, pe p. *Valentin Pinte* de adm. loc. la Satu-lung, pe p. *Gavril Muste* din Coroieni l-a numit paroh.

Orfanii de războiu ai României — socotelile făcute cu ajutorul organelor administrative ale țării, numărul orfanilor de războiu este, după regiuni, următorul: Regiunea Sibiu are 60,694 orfani, la București sunt 113,857 orfani, Craiova are 39,345 orfani, la Chișinău ei sunt 23,720, la Cernăuți sunt 24,417 orfani, Iași are 30,086, Constanța 12,542, Timișoara are 12, iar regiunea Cluj are 38,621 orfani. Numărul total al orfanilor, încă incapabili de lucru, este deci 359,620. Pentru adăpostirea lor s'a deschis în timpul din urmă câteva orfelime noi.

Locale. Măine, Dumineca a cincea după Paște, va predica în catedrală p. *Crișanu*, not. consistorial, iar Joi, la sărbătoarea sf. Dumitru, p. *Dr. Augustin Tatar*, al academiei teologice.

— *Serata literară a scriitorilor români*, organizată pe Dumineca trecută, se va ține mâine în masă în sala de gimnastică a liceului de Sibiu. Inceputul la orele 17.

„Societatea de lectură Inocențiu M. Clain“ a teologilor din localitate, în ședința din 23 Oct. s'a constituit, alegând următorul comitet: președinte Ioan Oltean, vicepreședinte Dumitru O. Suciu, secretar Iuliu Păstrav, notar Vasile Oltean, bibliotecar Filip Gabor, vicebibliotecar Aurel Muntean, arhivar Deomid Ciulea, cassar Virgil Nicoară, membrii în comisia literară: Traian Lincar, Augustin Salanțiu, Inocențiu A. Brumboi, Nicolae Jurca, Virgil Sestras, Aurel Tamaș, Nașcu Bogdan și Cornel A. Chira, economi: Onoriu Pantea, Miron Stroia și Petru Berinde.

O urmare a prăbușirii mărcii germane este, că începând cu ziua de 15 Octombrie c. s'au introdus așa numitele T (Tausend=una mie) mărci, însemnându-se de aici încolo 1 TM în loc de 1000 mărci. Prin acest sistem s'a făcut neapărat o însemnată ușurare în socotele cu mărci, dar se dă aproape ca sigur că în timpul cel mai scurt (probabil de la 15 Noembrie încolo) se va introduce sistemul M (Millionen) mărci, fiindcă și atunci sumele cu cari va trebui să se calculeze chiar și pentru meajul zilnic, bunăoară, va fi destul de dificil.

Noi contribuiri pentru orfanii noștri. Deși împlinim în curând 5 ani de la sfârșitul războiului mondial, dragostea pentru orfanii de războiu continuă a-și arăta roadele sale. O *colectă* întreprinsă mai nou de Orfelinatul nostru din Obreja a dat până acum următorul rezultat: 587 kgr. lână, 630 m. pânză, 68 ștergare, 102 merindări, 3 covoare de lână. 2 ciarșafuri, 2 perini, mai multe fețe de perini, cămeși ș. a. Iar în bani o sumă de peste 23 de mii Lei. Județele în cari s'a făcut colecta sunt (grupate după mărimea contribuțiilor făcute) următoarele: Turda-Arieș, Cojocna, Solnoc-Dobâca, Murăș-Turda, Făgăraș, Bistrița-Năsăud, Târnava-mică, Alba-de-jos, Sibiu și Târnava-mare. Dintre persoanele, cari mai mult au ostenit cu această *colectă* încreștăm următoarele: p. *Ioan Boeriu* din Lechința de Murăș, p. *Eugen Crișan* din Micuș, *I. Brut Vlassa* din Indol, *Alexandru Bodea* din Răgoz și dzoara *Iustina Hâlmău* din Șona (Făgăraș). — Dintre *alte contribuiri* făcute pentru Orfelinat mai încreștăm următoarele: † Iacob Nan, America (din Micăsasa), 2500 Lei, Melania Deac, Moșna, 2000, Reuniunea femeilor din Blaj (chetă) 1340, Elisaveta Vaidoș (Valea Jidanului) 1000, dela nunta dlui T. Gherman cu dș. Hortensia Suciu (Teiuș) 960, Elisaveta Timariu (Valea-Jedanului) 400, Dr. Eugen Sămpetretanu (Medias) 300. Restul sunt contribuiri mai mărunte. — Pentru toate aceste oferte direcțiunea Orfelinatului aduce și pe această cale tuturor mulțumirile sale.

Din premiile Academiei. Dintre premiile puse la concurs din partea Academiei pentru sesiunea generală din 1924, reținem și noi următoarele mai însemnate: *Premiul Dr. C. Păcuraru-Bianu* de 10,000 Lei (pentru o scriere literară sau filologică apărută în anii 1920—3), *Premiul A. C. I. Cuza de 20,000 Lei* (pentru cea mai bună lucrare despre „Istoria Românilor de la Aurelian până la fondarea principatelor”), *Premiul Regele Ferdinand* de 10,000 Lei (pentru „Viața și faptele lui T. Vladimirescu și starea culturală și socială din timpul său”), *Premiul Adamachi* de 5000 Lei (divizibil) se va da pentru scrieri literare și filologice apărute în 1921—3, *Premiul Nasturel* de 1000 Lei (pentru cea mai bună carte de orice cuprins din 1923), *Premiul Lazăr* de 5000 Lei (pentru o carte ori vre-o invenție științifică din 1922—3), *Premiul Grigore C. Angelescu* de 4000 lei (pentru scrieri istorice filosofice ori iuridice din 1923), *Premiul Nasturel* de 5000 Lei (pentru Elementul slav în dialectul aromân). — Inscrierile pentru aceste premii și altele cuprinse în catalogul de premii, care la cerere se trimite oricui gratuit, se fac până la 31 Dec. 1923. Cererea adresată preșe-

dintelui trebuie însoțită de 15 exemplare din lucrare.

† **Păr. Ioan Dobrea**, parohul nostru din Voșlăbeni, unchiu al p. episcop Alexandru al Lugojului, și unul dintre cei mai harnici preoți ai generației sale, s'a stins la 21 Octombrie în anul 80 al vrăstei și 58 al preoției sale cinstitute. — Odihnească cu dreptii!

— † **Gheorghe Mărcuțiu**, culegător tipograf în Blaj, a adormit în Domnul în 29 Octombrie a. c., în etate de 48 ani. A fost un priceput, devotat, onest și apreciat muncitor. — Fie fericit!

— † **Susana Mureșanu n. Jenel**, soția p. protopop Ioan Mureșanu din Lona, s'a stins din viață în 24 Octombrie, în anul al 61 al etății și al 38 al fericitei căsătorii — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii“

M. Buciumi-șasa. Am primit taxa inseratelor. Manuale de religie pentru clasele primare sunt, cereți dela Librăria seminarială.

C. Ceheiu. Am primit abonamentele încassate din protopopiatele Crasna, Valcău și Ipp. Vă mulțămim pentru interesul ce ne purtați. Care este adresa corectă a parohiei Almaș din tractul Ippului?

N. Cluj. Suma trimisă prin d. Dr. Suciu, am primit-o. 20 Lei i-am trecut în abonamentul anului viitor.

G. Sidrieșul mic. Unirea merge numai pe o singură adresă, cea a Sfinției Voastre. Nu este deci nici o greșală. Plătirea de asemenea nu s'a făcut pentru of. parohial, ci pentru Dv. — cum și doriți.

Mulțumită publică.

Pe aceasta cale vin a mulțumi tuturor, cari din incidentul morții mult iubitului și neuitatului meu soț

IOAN BĂRBAT, preot,

mi-au trimis expresiunea condolenței lor sincere.

Coșlar. v. d. Elvira Bărbat.

Migrena, Nevralgii

Durerea de cap

Dureri reumatice etc. vindecă și liniștesc la moment tabletele **KALMA**, pachetul lei 4, la drogerii și farmacii. Se trimet contra mandat de lei 40 franco 10 pachete Kalma. Adresați:

FARMACIA VOREL, Piatra-N.

Mijloace cu efect

VIN DE CHINA

Cu adevărat vin de Tokay, bun pentru cei slăbiți, anemici, și reconvalescenți. Face apetit, întărește nervii și curăță sângele. Are un gust escelent și e recomandat de cei mai buni medici.

==== **Un flacon Lei 20.** ====

Tuberculoșii

folosesc cu cel mai bun rezultat

Preparatul lui Dr. Biró

„SIROL“

==== **Un flacon Lei 40.** ====

Magazin principal: Farmacia Dr. Biró Cluj. Se poate avea și la toate farmaciile mai mari

Oricine ne trimite adresa corectă, poate avea în cinste — românește ori ungurește — broșura: „Cum să ne apăram de tuberculoză?“ (87) 1-12.

„OGORUL“. Federala cooperativelor. Târgu-Mureș

Concurs.

Se deschide concurs pentru ocuparea postului de

Director Executiv

la Federala regională a cooperativelor sătești din Târgu-Mureș cu termenul de 1. Decembrie st. n. 1923, pe lângă următoarele condițiuni.

a) să fie de naționalitate română și să poasădă în grai și scris limbile română, maghiară și germană;

b) să fi fost cel puțin controlor la Casa centrală a Cooperației și improprietării sau revizor de Federală timp de 2 ani;

c) sau să fi absolvit o școală superioară de comerț, sau agricultură, școală normală, seminarul, sau universitatea și să aibă o practică efectivă cooperatistică ca funcționar timp de 2 ani.

Numitul va primi salariu conform regulamentului de serviciu al Federației și locuință în natură, sau bani de cvartir.

Ofertele sunt a se înainta Cons. de Adm. al Federației până la 15 Noembrie a crt.

Consiliul de Adm. al Federației „Ogorul“.

Om în vârstă,nebeutor și încă voinic spre a îngriji de 6 cornute și de curte, *singur sau numai cu o fiică sau rudă fată harnică*, putând servi în casă, se caută la o vie mare în județul Prahova la proprietar catolic.

Adresa, condițiile și recomandăția preotului localnic sunt a se adresa la „Unirea“ — Blaj. (87) 1-3.

Aviz.

Se vinde din mână liberă:

1 1/2 jugăr loc de vie din care 1/2 jugăr este plantat cu vie iar restul cu pomel.

(82) 3-3

Informații de la

ADRIAN NYERGES
comerciant—BLAJ.**Fabricăm Cazane de fier rachiu**căldări de spălat, văpsit
□ și de tăbăcărie □

In condițiunile cele mai favorabile:

FRAȚII PAULINI

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se primește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chimicale.

Stropitoare de vii și părți constructoare de metoda

„Austrie și Wermoral“.

(16) 52-52.

Transpirația Mâinilor

Mirosul Picioarelor, etc.

dispare întrebuițând lichidul S. A. S. De vânzare la Farmacii și Droguerii sau contra mandat poștal de lei 20, vi-se trimite de către Farmacia

VOREL, Piatra-N.

Afacere bună.

Pentru o mare întreprindere literară din străinătate se caută spre cumpărare următoarele:

1. Colecția ziarului nostru „Unirea“ pe primii 30 ani. Se cumpără și ani singuratici.

2. Trei exemplare din „Inocențiu M. Klein“ de Dr. Augustin Bunea.

Ofertele sunt a se trimite la adresa redacției noastre, arătându-se lămurit prețul vânzării. Se cere ca marfa să fie în stare bună.

(74) 5-16

ECZEMA boalele de piele, coșurile se vindecă sigur**POMADA CADOL**

Găsiți la farmacii și droguerii sau contra mandat poștal de lei 25 de la

FARMACIA VOREL, Piatra-N

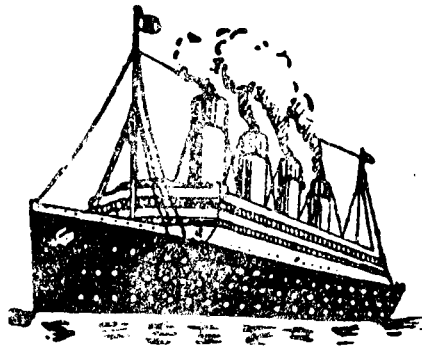
Cereți gratuit prospectul: Cum se vindecă eczema

Cum ne curățim sângele și ne întărim trupul

Broșura interesantă și instructivă, care nu trebuie să lipsească din nici o casă, cereți-o gratuit contra 1 leu în mărci postale pentru port. Adresați Farmacia VOREL din Piatra-N

THE ROYAL MAIL LINE

Cea mai veche societate de navigație.

Fondată în anul 1839. Călătorie comodă.

New-York, Canada, Brazilia, Argentina, Cuba și Mexic etc.

In fiecare săptămână pornește vapor din

Hamburg, Cherbourg și La-Rochelle

Pentru orice fel de deslușiri, vizarea pașaportului și alte formalități să ne adresăm la

COMPANIA „TRANZIT“

(81) 3-50

București, Calea Griviței Nr. 153 și la filiala Timișoara, „Hotel Coroana“.

Banii trimiși din America prin noi se pot avea în timp de 8 zile.

BANCA CENTRALA**PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A. IN CLUJ.**

Capital: Lei 50.000.000 — 18.000.000 — Lei Rezerve.

Depuneri pe libel Lei 25.000.000 — în trei ani!

Banca Centrală, Filiala—Alba-Iulia,
Banca Centrală, Filiala—Arad,
Banca Centrală, Filiala—Bistrița,
Banca Centrală, Filiala—Hațeg
Banca Centrală, Filiala—Oradea-mare,
Banca Centrală, Filiala—Sibiu,
Banca Centrală, Filiala—Turda,**primesc și fructifică totdeauna mai favorabil****DEPUNERILE**

pe LIBEL și în CONT-CURRENT

și plătesc darea câtră stat din al său.

Depunerile la vedere le fructifică cu 5 1/2 % netto.

Depunerile pe termen fix de 1/2 an cu 6 % — 7 % netto.

Depunerile pe timp mai lung și în sume mai mari, apoi fonduri comunale, bisericesti, școlare, etc., fructifică în condițiuni speciale.

Adresați-Vă la BANCA CENTRALĂ, SECȚIA AMERICANĂ, în Cluj și la Filialele sale cu: Dollari, cecuri, drafturi și cu asigurate americane.

Serviciu prompt și culant. — Corespondență în toate limbile.

Cumpărați acțiunile dela Banca Centrală din Cluj.

(90) 3-6